

NOVA DOBA

Študijska knjižnica
dolž. iztis

Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak m. m. vsilne stojca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in celovale K 1-50 — Posamezna številka stane K 1-20

Izhaja

vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telefon št. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Slovanska politika.

Pod tem naslovom so prinesle te dni praške novine »Prager Presse« zanimiv članek, ki zasluzi, da si ga prečitajo tudi naši čitatelji.

Pred vojno je bilo v srednji Evropi slavoilstvo ali panslavizem neke vrste strašilo za nemške in madžarske kroge. V besedi panslavizem so videli preteči ruski kolos, ki je budil slabo vest srednjeveških avtokratov, vendar pa so povsem napačno zamenjali vseslovansko gibanje, ki je stremelo v mnogo večji meri za kulturnimi nego političnimi cilji, z nekakim namišljenim panrusizmom. Svetovna vojna, ki pa se je bila za popolnoma druge ideje — borba demokracije proti avtokraciji — je naredila tej konvencionalni bajki konec, s porazom Rusije se je razblinila vseslovanska misel pokopana; nasprotno — ona živi. Panslavizem v smislu slovanskih filozofov, historikov in politikov, kakor ga pojmuje Masaryk v svoji knjigi o novi Evropi in ga je svoječasno v jugoslovanskem vprašanju dejanski uveljavil, ne more in ne bo umrl. Vrhutega bo velika sličnost jezika in naziranj vedno močnejši movens kakor je pri mnogo bolj diferenciranih Germanih in Romanih.

Današnji češki zunanji politiki se predbaciva, da ni slovanski, marveč zapadnoevropski orijentirana. Ta očitke je prav lahko ovreči ne le na podlagi izjav vodilnih politikov, marveč tudi na podlagi dejstva samega. Ko je Masaryk v svojem nagovoru tolmačil slovaškim legijonarjem v Sibiriji (na lehkem umljiv in poluden način) svoje kritično stališče napram staremu panslavizmu, je končal z lapidarnimi besedami: »Mi smo in ostajamo rusofili«. Pojem rusofil nam pojasni pred kratkim objavljeni intervju ministra dr. Beneša s poljskim pisateljem Jerzajem Kurnatowskim. Dr. Beneš je izjavil: »Poljaki stojijo pod moro panslavizma. Recite doma, da so pri nas res rusofili in da sem tudi jaz med njimi. Nad rusofilstvom, ki je le izliv slovanskega čutenja, stoji slavoilstvo in ono nam kaže, da so nam Poljaki geografski, jezikovno, kulturno in etniški najbližji med vsemi Slovani.« Ta razlaga slovanske politike ni nikakor konjunkturalna, temveč jo moramo zasledovati v ono dobo nazaj, ko je začrtal Masaryk smeri, ki bodoči češkoslovski politiki za časa revolucije izven domače zemlje, izražena pa je tudi v velikem ekspoziju zunanjega ministra v januarju pred poslansko zbornico. Takrat se je zdelo, da so nasprotja med nami in Poljaki nepremostljiva, in vendar nismo nikdar izgubili slovanske smeri v politiki izpred oči. Zapopadana je v težnji, združiti slovanske narode, v kolikor se v danih razmerah sploh more, obenem s idealno predstavo, da stopi kedaj aktivna Rusija na čelo te slovanske grupacije. Ta logična in trezna politika bo ravno tako dosegla svoj cilj, kot naša politika napram Poljakom, najsí so ovire v sedanjosti še tako velike. Končni cilj naše slovanske politike je dobro pogodil praški dopisnik lista »Kölnische Zeitung«, ko je brzojavil povodom češko-poljskega zblizanja svojemu listu: »Zblizanje poljsko-čeških odnosov daje povod različnim domnevam in tolmačenjem. Kratkotrajno moremo reči, da je to očitvena zmaga konsekvantne politike češkega zunanjega ministra Beneša. Kajti mnogo njegovih izjav dokazuje, da je namen češke politike, združiti kar največ slovanskih držav v ideal-

no enoto, ki ji bo nekoč stopila na čelo Rusija. Dokler ji to še ni mogoče, teži češka politika z vso žilavostjo na to, da ujedini vse slovanske države v posebnem taboru, ublaži njihova nasprotstva in jih zblizi.«

Dognati je še treba, kakšno vlogo igra nova meddržavna determinacija slovanske ideje v svetu. Vseslovanska misel, kakoršno akceptirajo naši filozofi in politiki, ne obstoji v agresivnosti (napram drugim narodom) in v zanikanju odnošajev napram drugim narodom in rasam, temveč v udejstvovanju velikih idealov humanitete, demokracije in sloge med narodi. V tej obliki je slavoilstvo možno tudi v dobi zveze narodov. Saj ima isto temeljno misel, ki je vodila ligo narodov, da je priznala malo antanto. Te grupacije je priznala, ker si je bila v sveti, da služi okrestitvi novega reda in ohranitvi miru. Predno je mogoče doseči veliki cilj — združiti vse narode — se morajo naravno prej ujediniti manjše sorodne skupine. Ako se nam torej posreči ujediniti vse slovanske države ne v svrhu osvajanja, marveč v obrambo, ne za imperijalistične, temveč kulturne in ekonomske cilje, bomo prispevali k zgradbi one nove Evrope, kakoršno so si smelo zamislili možje v težkih dnevih vojne, ko ni bilo skoraj upanja, da se kedaj uresniči njihovi načrti. Če je resnica, da je naloga Slovanov preporek Evrope — saj jim to nalogo prisojajo celo nemški znanstveniki — tedaj je označena slovanska politika na pravi poti, ker pospešuje bodoči razvoj in koraka kljub vsem oviram in nesporazumljenjem sigurnemu cilju nasproti.

Dogodki v Beogradu.

Nove preiskave in aretacije.

Beograd, 29. jul. Včeraj je bil aretiran neki človek, ki je izpovedal, da je imel nalog ubiti Pribečevića, ter da se je pripravljaj nov atentat na regenta in Pašića.

Beograd, 29. jul. Vlada bo diplomatskim putem zahtevala od inozemskih vlad izročitev vseh naših državljanov, ki so v zvezi s komunističnim rovarstvom, zlasti dr. Sime Markovića, voditelja komunistične stranke, ki je bil na kongresu v Moskvi in se je sedaj podal na Angleško.

Beograd, 29. jul. Pri preiskavah v raznih po večini komunističnih občinah se je našlo veliko orožja, bomb itd.

Atentat na regenta naročen iz Rusije.

Beograd, 29. jul. V današnji seji zakonodajnega odseka je komunistični govornik priznal, da je bil atentat na regenta naročen iz Moskve.

Beg iz komunistične stranke.

Ljubljana, 29. jul. Ustanovitelj in vodja komunistične stranke v Ljubljani Lj. Vencajz je izstopil iz stranke.

Beograd, 30. jul. Poslanec Vlado Marković iz Novoga Sada je naznanil predsedniku narodne skupščine, da izstopa iz komunističnega poslanskega kluba in komunistične stranke.

Žalna seja narodne skupščine.

Beograd, 30. jul. Današnja seja narodne skupščine je bila žalna seja za ministrom Draškovičem. Predsednik dr. Ribar je imel globok čustven govor o pokojniku. Zatem so se podali poslanci v cerkev, kjer je bil parastos za Draškovičem.

Iz seje narodne skupščine.

Beograd, 30. jul. V današnji popol-danski seji se je prečitajo poročila verifi-

kacijskega odbora, da se vpokličejo kot poslanci: na mesto dr. Bog. Vošnjaka Štefan Dobnik, namesto Jurja Demetroviča Joco Oreščanin, namesto dr. Draškovića Tihomir Ulčič. — Prečitaj se je akt, v katerem zahteva sodišče po ministru pravde, da se izroče sodišču vsi komunistični poslanci, ker je preiskava dokazala, da je vodil komunistični poslanski klub vso teroristično akcijo. Med grobno tišino v zbornici je minister pravde dr. Gjurčić na podlagi dokaznega materiala priporočal izročitev. Zadeva je bila izročena imunitetnemu odseku.

Nove volitve za razveljavljene komunistične mandate.

Beograd, 29. jul. Govori se, do bo vlada takoj po razveljavanju komunističnih mandatov razpisala nove volitve za izpraznjena posl. mesta, ki bodo sept. ali najkasneje oktobra.

Politične vesti.

Hišne preiskave v Mariboru. Dne 28. jul. so bile tu mnogobrojne hišne preiskave pri komunistih v Studencih in Mariboru. Uspeh še ni znan.

V koroškem deželnem zboru so se v seji 29. jul. nekateri interpellanti razburjali, češ da naša vlada dela Korošcem težave pri potovanju v Jugoslavijo. Koroška deželna vlada hoče zato pri zveznem ministru storiti potrebne korake. — Poslanec župniku Poljancu se je radi napada na njegovo osebo na celovškem kolodvoru odgovorilo, da vlada napad obsoja in da bo storilec — neki 20-letni fantalin — strogo kaznovan.

Na Reki, ki je doslej spadala pod senjsko škofijo, je papež sedaj na željo Italijanov imenoval za škofa Laha Constantinija, prijatelja d' Annunzijevega. Nov dokaz za izvanredno ljubezen, katero glasom klerikalnega časopisja goji Vatikan do našega naroda.

Razmejitve med Madžarsko in Jugoslavijo prične v prihodnji dneh. Kot glavni delegat naše države je imenovan polkovnik Vojin Čolak-Antić, komandant v Baranji.

Celjske novice.

Seja občinskega odbora celjskega dne 30. julija.

Prva seja obč. odbora, ki se je bavila z raznimi občinskimi zadevami, je trajala v soboto, dne 30. jul. od 6. do 11. ure zvečer. Razprava je bila stvarna in mirna ter je pokazala, da se zavedajo vsi člani obč. odbora velike odgovornosti, ki so jo prevzeli z izvolitvijo napram volilcem.

Najobširnejša debata se je razvila pri vprašanju asanacije mestnih financ ter preureditve plinarne. Glede prvega vprašanja je referent finančnega odseka dr. Božič priporočal unifikacijo raznih mestnih dolgov s tem da se najme krog dva in pol milijonsko posojilo pri kakšni hranilnici, ter za preureditev plinarne 1 in pol milijonsko posojilo, skupaj torej 4 milijone.

Glede drugega vprašanja je referent plinarskega odseka Rebek priporočal preureditev plinarne na moderen sistem proizvodnje dvojnega plina, ki bo neprimerno ceneji. Ako se to ne izvrši, bo treba že tekom letošnje zime obrat plinarne ustaviti.

Klub soc. demokratov se je po svojih članih Leskošku in Korenu sprva izrekel proti načrtu. Argumenti, ki so jih v debati z globokim znanjem po-

vdarjali dr. Božič, Sedlar, Rebek itd. so končno prepričali soc. demokrate in narodne socijaliste o potrebi preustroja plinarne in je bil tozadevni predlog končno soglasno sprejet. Enako tudi predlog o najetju 4-milijonskega posojila.

Izmed drugih važnejših sklepov omenjamo: 1) iz nučnih sanitarnih ozirov se iztrebita potoka Sušnica in Koprivnica; 2) od vojaške oblasti se naj skuša doseči prepustitev vojaških bolniških barak v stanovanjske svrhe; 3. doseči se mora izpraznenje poslopja za otroški vrtec v Gaberjih, da se izroči svojemu pravemu namenu; 4. prepove se prevoz vozil čez Glavni trg od 6. — 11. ure dopoldne; 5. mestni urad naj pri mesarjih z ozirom na padec cen živini vpliva na mesarje, da znižajo mesne cene; če bi se to ne doseglo, naj se določijo maksimalne cene.

Podrobno poročilo o seji še objavimo, zlasti tudi stvarni poročili dr. Božiča o finančnem stanju celjskega mesta ter Rebeka o potrebi preustroja plinarne.

ZDRAVSTVENI TEDEN V CELJU.

Slavnostna otvoritev zdravstvene izložbe se je vršila v nedeljo, dne 31. julija ob 8. uri dopoldne v prostorih deklishe meščanske šole v Celju. Otvoritvi je prisostvovalo lepo število celjskega občinstva, med tem tudi častni protektor zdravstvenega tedna g. vladn. svetnik dr. Leopold Žužek, naš župan g. dr. Juro Hrašovec, gg. podpolkovnika Namnovič in Kerchelich s celjskim častniškim zborom, zastopnik »Jugoslav. akademskega kluba Janušič« iz Reke — podružnica Zagreb — in še mnogo drugih odličnih oseb. Navzoče je pozdravil v imenu »Kluba napr. slov. akademikov v Celju« in združenih celjskih kulturnih društev mesto odsotnega predsednika zdravstvenega tedna g. med. Mikića g. Tomšič. Nato je povzel besedo g. vladni svetnik dr. Žužek, ki je kot častni protektor cete akcije slavnostno otvoril izložbo, pozdravil navzočo zastopstva ter se toplo zahvalil vsem, ki sodelujejo pri tem važnem kulturnem podjetju, predvsem »Klubu napr. slov. akademikov v Celju« in pa »Jugoslav. akad. klubu Janušič«. V svojem govoru je g. vlad. svetnik poudarjal važnost naloge, ki jo vrše prireditelji v blagor naroda in domovine, ter jim želel pri njihovem delu obilo uspeha. Govoril je še zastopnik kluba »Janušič« g. abs. pravnik Gijuro Rošič, ki se je zahvalil za pozdrav in v kratkem govoru obrazložil posledice alkoholizma in nalezljivih bolezni nakar se je zastopnik »Kluba napr. slov. akademikov v Celju« g. Tomšič zahvalil g. vlad. svetniku dr. Žužku za častni protektorat, otvoritev razstave in preskrbo izdatne podpore od strani zdrav. odseka v Ljubljani, nadalje bratskemu klubu »Janušič«, gg. zdravnikom, g. ravnatelju Brinarju in g. nadučitelju Bizjaku in vsem onim, ki so na katerikoli način pripomogli k lepemu uspehu. — Nato si je občinstvo ogledalo izložbo, ki je napravila najugodnejši utis. O izložbi sami poročamo obširneje prihodnjič. — Omeniti je še, da je vse izložene predmete prepustil v porabo zagrebški Zdravstveni Odsek, kateremu se za bratsko naklonjenost kar najtopleje zahvaljujemo. Želeli je le, da bi občinstvo marljivo obiskovalo razstavo ter da bi od nje imelo prav mnogo koristi!

Zdravstvena izložba v meščanski šoli je v glavnem deljena v dve pomembni kategoriji: oddelek s protialkoholistično propagando z znamenitim,

znanstveno podprtim statističnim materijalom, ter oddelki, ki kaže strašne posledice okuženja po spolnih boleznih, zlasti sifile. Priporočamo našemu občinstvu mnogobrojen obisk ter globok študij razstave. V nedeljo 31. julija na dan otvoritve razstave je obiskalo razstavo 200 oseb.

NA PREDAVANJA ZDRAVSTVENEGA TEDNA, objavljena v zadnji številki »Nove Dobe« ter v mestu in okolici na lepkih, ponovno opozarjamo naše občinstvo iz mesta in okolice.

Pozor! Izložba bo predčasno zaprta, ker se za njo interesira Maribor, Dalmacija! Kratko, gospoda, ogledajte si izložbo čimprej! Medicinac, ki bo razlagal slike izložbe, bo prisoten danes 2. ob 8. uri, jutri 3. avgusta pa od 8.—10. ure. G. Rasmich je daroval zdravstveni izložbi 64 nemških zdravstvenih knjig za brezplačno razdelitev. Srčna hvala!

Vojaštvo ima predavanje 1. avg. ob 16. uri, 2. avg. ob 7 in pol, 3. avg. ob 7 in pol. Predava o »alkoholizmu« g. Rošič član kluba »Janušič« iz Zagreba.

V St. Pavlu je bilo lepo obiskano predavanje o alkoholizmu s kazanjem skioptičnih slik o posledicah alkoholizma, pa tudi slike o ostalih boleznih.

Meščanstvo mesta Celja poročamo, da bodo večerna kinopredavanja v torek 2. avg., v sredo 3. avg. ob 21. uri, a v četrtek 4. avg. ob 19. uri. Predavajo gg. dr. Schwab, dr. Raiš in dr. Robič — vedno v Kinu Gaberje o svojih temah. Glej izložbena okna gg. trgovcev!

Napravite konec narodnemu škan-dalu! Prejeli smo: Stopim v nedeljo dopoldne v takozvano Marijino cerkev, da opravi svojo krščansko dolžnost. Na prižnici stoji duhovnik in bere iz neke nemške knjige. Ozrem se po cerkvi, komu velja neki ta nemška beseda? Stara Celjanka sem, in poznam ljudi, a pri najboljši volji ne najdem človeka, kateri bi ne znal vsaj toliko slovensko kakor nemško. — Mašnik poklekne in moli: Vater unser, der Du bist ... — a ljudstvo odgovarja: daj nam danes naš vsakdanji kruh. Konec je bilo moje pobožnosti, in — Bog mi odpusti! — zaklela sem. Celjanka. —

Beračenje po ulicah in hišah je skoro popolnoma ponehalo v — Mariboru. Tako poročajo tamošnji listi. Policija je namreč izvedla temeljito racijo in napravila red. Je tudi v Celju že nekoliko boljše, vendar ne tako, kakor bi bilo želeli. Režeži, nezmožni dela in zaslužka, spadajo v zavode, ljudje pa, ki še lahko delajo, na delo!

Novo hišne rede in najemniške knjižice je preskrbelo svojim članom hišnim posestnikom društvo hišnih posestnikov — v Mariboru. Tudi naše celjsko društvo bi gotovo zelo ustreglo hišnim posestnikom in — najemnikom, če bi dobavilo svojim članom enotne hišne rede in stanarinske knjižice.

Glede zvišanja stanarine, dopustnega po novi stanovanjski uredbi, si niso povsem na jasnem ne hišni posestniki in ne najemniki. Slednji store najbolj, da se — če se jim zdi zvišanje neupravičeno — obrnejo s pritožbo na stanovanjsko oblast, ki ima razsoditi.

Otroka povozil je minuli petek 29. jul. okoli pol 4. ure popoldne sredi Trnoveljskega Sotinova opekarjski voznik. 6-letna deklica Rozika Orožen se je pred konji preko ceste zaletela, a padla pod konje, prišla pod voz ter ostala na mestu mrtva. Voznika ne zadene krivda, ker je otroka s klicanjem opozarjal na izogib, a težko naloženega voza ni mogel na mah ustaviti, ker cesta na mestu nesreče nekaj visi. Sploh je sreča, da se v tej veliki vasi večkrat kaka nesreča ne pripeti, ker je na zelo prometni cesti navadno polno otrok.

V proslavo prvega slovenskega župana v Celju je daroval g. dr. Anton Schwab, mestni fizik v Celju 100 K za mestne reveže in 100 K za olupševalno društvo v Celju.

Za mestne reveže v Celju je daroval g. dr. Juro Hrašovec, župan v Celju ob prevzetju županskih poslov 1500 K.

Abnormalni župnik — obsojen. Na Frankofovm pri Vojniku je pastiroval in ubijal »liberalnega zmaja« župnik Franc Lasser. Pred 2 meseci pa so ga zaprli zaradi prestopka zoper §. 129-1/b kaz. zak. (nečistost zoper naravo z osebami istega spola). Dne 26. jul. je bil pred celjskim okrožnim sodiščem obsojen na 3

mesece težke ječe, ker se mu je dokazalo, da je ravnal — kakor je sam priznal — nenormalno z mladimi fanti v namenu, da zadosti svoji spolni pohoti.

Dijaška kuhinja v Celju je sprejela razum že objavljenih prispevkov v času od 21. junija do 31. julija t. l. se slednja darila: Celjska mestna občina enkratna podpora za 1921 5000 K; šolski odsek za zasedeno ozemlje v Ljubljani 2500 K; Zvezna tiskarna v Celju 2000 K; celjski abiturijenti čisti dobiček poslovnega večera v Narodnem domu 1504 K; pisarna g. dr. Hrašovca, odvetnika v Celju, iz kazenske poravnave 250 K; g. Simon Wutt, blagajnik Južnoštajerske hranilnice v Celju, zdražba živalsko glavo 224 K; g. Evgen Jarc, profesor v Ljubljani 116 K 64 v; po 100 K: posojilnica v Gornji Radgoni in g. Šutej Ivan, trgovec v Celju; po 90 K: uradništvo davčnega okr. oblasti v Celju prispevek za julij in g. prof. Ludv. Vagaja za naduri meseca junija; g. dr. I. Novak, sodni svetnik v Kozjem 20 K.

»Drzno zasramovanje našega jezika« K tej notici v zadnji št. »Nove Dobe« nam je došlo od prizadete strani pojasnilo, da je korespondent pri tvrdki D. Rakusch Slovenec, da pa je res v slabi slovenščini spisana okrožnica za stanovce nastala vsled tega, ker je mlada moč začetnica brez korespondenta napravila prevod iz nem. diktata preveč dobesedno, in so se tako vrinile jezikovne in gramatične napake. — (Tudi take mlade moči — začetnice morajo biti popolnoma večje slovenskega jezika! Op. ur.)

Za vrnjeni poročni prstan se izreka pošteti najditelji gospodični Weis-ovi na Bregu javna zahvala. Pošteti najditelj prstana z briljantom, ki je bil izgubljen istotam, to je na cesti pod železniškim mostom, se prosi, da ga odda proti lepi nagradi v vili »Savinja« (Sannek) šte. 25., I. pri g. V. Jurmannu.

Sokolstvo.

Prireditel Celjskega Sokola v nedeljo 31. jul. na glaziji je bila zelo lepo obiskana. Obsežno telovadišče je bilo kroglnikrog obdano od gledalcev. Telovadba vseh skupin je pokazala znaten napredek v razvoju Celjskega Sokola. Treba gotovo še v posameznostih izpopolnitve, v celoti pa lahko mirno trdimo, da stoji Celjski Sokol glede telovadbe med prvimi društvi naše države. Po telovadbi se je razvila na prostoru ob zvokih železničarske godbe prijetna zabava.

Telovadno društvo Sokol na Polzeli priredi v nedeljo, dne 7. avgusta t. l. v senčnatem sadovnjaku ge. Kunst na Polzeli veliko vrtno veselico v plesom in tombolo, čije čisti dobiček je namenjen za nabavo društvenega telovadnega orodja, katerega društvo še nima. Ob zvokih kapele 8 konzervatoristov iz Zagreba bo pričetek točno ob 16. uri. Društvo postavi na veseličnem prostoru lične šotore, v katerih si vsak gost lahko nakupi dobrih, svežih jedi in pijače po konkurenčni ceni. Gostom ob progi Celje — Velenje in obratno bo ustrezno tudi s tem, da se bosta križala večerna vlaka na Polzeli še le ob 23. uri. K obilni udeležbi vabi Odbor.

Turistika in šport.

I. kongres jugoslov. šahovskega saveza se vrši v Celju 14. avgusta dop. Glavne točke dnevnega reda bodo določitev turnirskega reda, igralnih pravil in šahovske nomenklature, dalje organizacija saveza in volitev novega odbora. Zastopani bodo po svojih delegatih vsi šahovski klubi Jugoslavije, vdelež se ga pa lahko tudi drugi člani šahovskih klubov. S kongresom v zvezi je glavni šahovski turnir.

Glavni šahovski turnir v Celju. Odbor »Jugoslov. šahovskega saveza« razpisuje glavni šahovski turnir, ki se vrši v Celju od 15. do 27. avgusta. Prvi zmagovalac dobi naslov mojstra J. Š. S. Turnirja se morejo udeležiti pripadniki naše države, ki si do sedaj še niso pridobili mojsterskega naslova. Prijave sprejema odbor (za Slovenijo prof. L. Vagaja v Celju) najkasneje do 5. avgusta. S prijavo je vpslati 200 K turnirske vloge in 200 K jamstvene vloge. K turnirju bo pripuščenih 14 igralcev. Darila so I. 3000 K, II. 2000 K, III. 1500 K, IV. 1000 K, V. 800 K, VI. 600 K. Odbor si pridržava pravo

vico zvišati nagrade, odbor nosi tudi stroške za stan in preskrbo, v kolikor bi se igralci ne izjavili, da nosijo stroške sami. Potrebne priprave v Celju vodi lokalni odbor s sedežem v Novi kavarni — hotel Evropa. Predsednik: Makso Bazala, tajnik: Kosta Rožič, načelnik igre: Ludv. Vagaja.

Velika planinska veselica 7. avgusta v Rušah. To bode slavnost v velikem obsegu in delajo se velike priprave. Nastopi tudi narodni pohorski pesnik. Vodovnik Jurij. To bode prava pohorska narodna veselica. Zato 7. avg. v Ruše.

Glavne vozne dirke »Slov. dirkalnega kluba v Ljubljani« se vrše dne 20. in 21. avg. t. l. na vojaškem vežbališču v Ljubljani.

Dunajski Rapid, najboljši dunajsko nogometno društvo, je bil pri tekmi z ljubljansko Ilirijo v soboto v Ljubljani premagan v razmerju 5:1.

Avtomobilno tekmo v Sloveniji priredi 16. in 17. sept. avtomob. odsek Sportne zveze v Ljubljani. Proga: Ljubljana — Rakek — Cerknica — Sodražica — Kočevje — Črnomelj — Metlika — Novomesto — Brežice — Podčetrtek — Rog. Slatina — Celje — Mozirje — Gornjigrad — Kamnik — Kranj — Tržič — Begunje — Javor-nik — Gorje — Bled.

Obrtni vestnik.

Slovenigradec. Pri nas obstoja Obrtna zadruga za proste in koncesionirane obrti, o kateri že 10 let nismo ničesar več čuli. Ta zadruga je leta 1910 prešla v slovenske roke. To seveda ni ugajalo našim nemškutarjem, ki so z denunciacijami in s pomočjo takratnega zadrugnega inštruktorja dosegli, da je okrajno glavarstvo kot nadzorstvena oblast knjige slovenskemu načelniku kratkoma odvzelo, pri tem pa »spregledalo«, da bi moralo ali knjige po reviziji spet vrniti ali pa po predpisih obrtnega reda razpisati takoj občni zbor, da se izvoli novo načelstvo. Ker se je bilo bati, da tudi nove volitve za nemškutarje ne bodo ugodne, je obrtna oblast kratkoma molčala in na knjigah in zadrugni blagajni sedela, dokler ni končno deželna vlada naročila razpisa novega občnega zbora. Ta zbor se je vršil v nedeljo 24. julija dopoldne v dvorani okrajne hranilnice pod predsedstvom vladnega komisarja dr. Moriča ob obilni udeležbi zadrugnih članov. Zborovanju je prisostvoval tudi obrtno-zadrugni komisar Založnik iz Celja. Glasom poročila šteje zadruga 152 trgovcev, 112 gostilničarjev, 66 mlinarjev in žagarjev, skupaj 330 zadrugnih članov; premoženje je tekom 11 let od K 160.40 naraslo za K 1543.72 na K 1704.12, od katerega se je pa seveda večji del moral »plodonosno« naložiti v vojnem posojilu. — Volitve so izkazale sledeči rezultat: načelnik župan Franc Marčič, namestnik Filip Pačnik, odborniki Jakob Jaš, Peter Lavk, Štefan Pačnik, Ivan Rojnik, Andrej Sušec, Jakob Vrečko, pregledovalci računov Franc Hribnik, Ivan Klun, Jakob Vrečko. Pristojbine so se zvišale sledeče: vpisnina za člane 200 K, za vajence 20 K, oprostitina za vajence 40 K. Novo načelstvo ima važno nalogo, da izvede v najkrajšem času delitev sedajne zadruge, v kateri so združene stroke s čisto nasprotnimi interesi, v 3 strokovne zadruge, za trgovce, gostilničarje ter mlinarje in žagarje. Trgovci imajo že v nekaterih dneh svoj ustanovni občni zbor; ostale stroke naj čimprej sledijo.

Ha-lo! V nedeljo 7. avgusta vsi na Polzelo; velika vrtna veselica s plesom in tombolo, koncerti 8 konzervatoristov. Večernavla križata ob 23. uri na Polzeli!

Dopisi.

Iz Trbovelj. Tukaj so bile hišne preiskave pri vseh znanih komunistih, v prvi vrsti pri poslancu Korenu. Ta se je vrnil že menda 16. jul. t. l. iz Ruske — Moskve, a preiskava se je vršila šele 28. jul. To je seveda več kakor smešno in obla-sti se s tem samo blamirajo. Ljudstvo se pa norčuje iz cele mučne zadeve, ker našlo se ni pri komunistih prav nič obtežilnega. Kakor pravijo očividci, je imel Koren v Ljubljani, ko se je vračal iz Ruske, 2 velika kovčka seboj, toda akoravno ga je policija v Ljubljani na kolodvoru poznala, vendar se ga ni upala vprašati, ali je prinesel seboj vso rusko lakoto,

katere je brzkone seboj vzel, ker je na shodu v Trbovljah trdil in farbal rudarje, da na Ruskem ni lakote, ampak nasprotno vsega več kot preveč. Ubogo delavstvo.

Rogaška Slatina. Za župana je izvoljen naš odločni pristaš g. V. Bizjak, lastnik pekarnice in tvornice keksov. Občani so izvolitev simpatično pozdravili. Tudi prvi svetovalec g. Slavko Hvalec je demokrat.

Rogaška Slatina. Bivši ravnatelj Ciril Dolenc je zapustil Rogaško Slatino. Zdravilišče ostane njemu, on pa zdravilišče v trajnem spominu. N. v m. p. Se zija sicer ne more priti na pravi višek, vendar sedaj ne zaostaja mnogo za drugimi leti. Med gosti opazujemo mnogo odličnih ljudi. Čitalnica je otvorila ljudsko knjižnico, ki je bila že skrajno potrebna.

Iz Središča. (Ogenj.) V Preslavlcih, eno uro od Čakovca, je pogorelo 30. jul. predpoldan 25 hiš. Ogenj je zanetil ženo, ker je žareči pepel vsipala na gnoj. Ob močnem vetru je bila hitro vsa vas v plamenu in vsaka bramba nemogoča, ker pri sedajni suši ni bilo vode. Posestniki so vozili snopje domov, zaradi tega ni bilo možno niti živine iz hlevov rešiti. Neka žena je skočila v hišo, da olme shranjen denar, za njo pa dva otroka, kar se goreči hram truši in vse tri v ognju pokoplje. — (Nesreča.) Na Grabah pri Središču je zgrabil mlatilni stroj Ivančo D. za predpasnik hotela ga je iztrgati, kar jo prime stroj in ji iztrga palec desne roke. — (Letina.) V spomladni nam je letina obetala dokaj dobro, a sedajna suša je uničila naš up. Turščice vene, tako tudi krompir, ajda je komaj poglala, pa se že suši. Travniki so goli, le gorici ugaja vreme. V Medjimurju, kjer se seje veliko koruze, jo sedaj žanjejo in pokladajo živini.

Dnevna kronika.

Od ljubljanske vlade. Pri pokrajinski vladi v Ljubljani je imenovan dr. Karel Skabérne šefom oddelka za prosveto.

Novinarska organizacija in komunisti. Iz Beograda poročajo, da je Jugoslovansko novinarsko združenje, sekcija Beograd, v večino sklenila izključiti iz Udruženja vse komunistične novinarje.

Uradniki-komunisti bodo odpuščeni iz državnih služb. To velja tudi za zasebna podjetja, ki so od države privilegirana, zlasti za Narodno banko in privatne železnice.

Iz politične službe. Dozdajni vladni komisar mesta Maribor dr. Ivo Poljanec je razrešen te funkcije in dodeljen tamošnjemu okr. glavarstvu. Premeščeni so: okr. komisar Mih. Zavadlal iz Ljutomera v Črnomelj, konc. prakt. dr. Fr. Mlinar-Cigale iz Maribora v Ljutomer, drž. živinozdravnik Peter Škofič iz Slov. Bistrice v Mursko Sobotu kot veterinarski poročevalec.

Resnost klerikalnega časopisa je razvidna iz sledečega dejstva: »Slov. Gospodar« št. 27. z dne 7. jul. pravi v dopisu iz Frankolovega na 2. strani, da obč. odbor ni sklenil resolucije za avtonomijo. Na str. 3. pa že navaja med občanami, ki so sklenile takšno resolucijo, tudi — Frankolovo. Ali vidite, kako si izpodkopljuje tla s svojo lažljivostjo?

Prva pokrajinska skupščina organizacije učiteljstva se vrši letos dne 3. in 4. sept. v Rog. Slatini in ne v Celju, kakor je bilo prvotno nameravano.

III. kongres narodnih železničarjev kraljevine SHS se vrši 19., 20. in 21. tm. v Beogradu.

Diplomatski izpit na dunajski visoki šoli za svetovno trgovino so položili gg.: Vinko Dular iz Novega mesta, Stanko Osčič iz Vranskega in Ivan Zor iz Skarčevne pri Ljubljani.

Imenovanje. Kmetijskim svetnikom in referentom za vinarstvo pri kmet. po-verjeništvu v Ljubljani je imenoval regent višjega vinarskega nadzornika g. Bohuslava Skalickega.

Drugo notarsko mesto v Murski Soboti se je ustanovilo z naredbo ministrstva pravde.

Poziv.

Dne 9. julija 1921 je v vasi Dane, občina Stari trg pri Rakeku, požar vpepelil tri hiše in 22 gospodarskih poslopij. Zgoreli so nadalje poljski pri-delki, gospodarsko in poljsko orodje

hišna oprava, obleka itd. Prizadetih je 13 posestnikov. Škoda znaša nad 5 milijonov kron, a zavarovalnica je malenkostna. Pogorelici se nahajajo v skrajni bedi in si iz lastnih moči ne morejo pomagati. Da se jim vsaj deloma olajša beda, razpisujem s tem nabiranje milih darov v območju deželne vlade za Slovenijo.

Darovi se sprejemajo v Ljubljani pri predsedništvu deželne vlade (ravnateljstvo pomožnih uradov) in pri mestnem magistratu, a drugod pri okrajnih glavarstvih oziroma političnih ekspoziturah in pri mestnih magistratih v Mariboru, Celju in Ptuj.

Predsedništvo deželne vlade za Slovenijo.

Socijalna politika.

BOLŠEVIŠKI SISTEM DELAVSKE KONTROLE V INDUSTRIJI.

Francoski učenjak Marcel Tardy je iz različnih elementov sestavil sledečo sliko boljševiške gospodarske organizacije. Ruska industrija je poznala režim delavske kontrole v različnih formah in stopnjah. Prvič je bilo za dobe Kerenškega. Takoj po prevratu (febr. 1917) so se iz delavstva v delavnicah in tvornicah formirali delavski odbori, ki so že pod provizorno Kerenškovo vlado razširili svojo oblast tudi na administracijo. Po zmagi boljševikov pa so postali ti odbori polagoma gospodarji tovarn. Deloma so se jih polastili v krvavih pokolih z lastniki in z upravnimi osebami, deloma so se mirno sporazumeli z njimi. Posledica vsega tega pa je bil nered. Redko so se našli razumni odbori, ki so se pogodili z ravnatelji ter zabranili ropanje in desorganizacijo. Navadno so ravnatelji in inženjerji pobegnili ali popustili vsem zahtevam delavstva. Odbori so najprej planili na blagajne; ko so jih izčrpali, so pričeli razprodajati material in rezerve. Delavci so razpravljali, čitali časopise in delali čim manj. Če pa jih je kakšen odbor hotel prisiliti na delo, so takoj izbrali novega, popustljivejšega. Produkcija je padla na neznačno količino.

Obupni rezultati tega režima so dovedli boljševiške voditelje same do razmišljanja. Meseca marca 1918 je izjavil Ljening v nekem izveščju (vrhovnega sovjeta za nacionalno ekonomijo):

»Poizkusili smo z delavsko kontrolo, toda poizkus ni uspel. Izkušnja nas je prisilila, da zopet vzamemo delavcem in uradnikom vodstvo tovarn. Videli smo, da je ta sistem v praksi enak prejšnjemu z razliko, da se en edini lastnik zamenja s skupino lastnikov, katerih interesi so protivni s kolektivnimi interesi delavstva.«

Kolmann, član centralnega komiteja zveze kovinarjev, je priznal v izveščju 17. aprila 1918: »Kaj nam je prinesla do danes delavska kontrola? Smelo moram priznati, da ti rezultati ne zadovoljujejo. Po oktoberski revoluciji je mesto starega lastnika prišel drugi, individualen in nesocialen kot prvi. Ime tega novega lastnika je: komisija za kontrolo. V dolini Doneca metalurgijske tovarne in premogovniki niso hoteli med seboj izmenjavati železa in premoga na kredit. Železo so prodajali kmetom, ne da bi se ozirali na potrebe države. Vse to se je dogajalo pod krinko delavske kontrole.«

Boljševiki sami torej priznavajo, da je delavska kontrola ne le upropastila industrijo, marveč je cela gazila komunistična načela, kajti komunist ne more pristopiti, da so poedinci ali skupine avtonomni v kolektivnosti. Prvi preokret k izboljšanju je nastal v drugi polovici leta 1918. Delavska kontrola je prešla od delavcev poedinih tovarn na sindikate, ki so pa v nasprotju z našimi grupirani po kategorijah produkcije. Sindikati so združeni v lokalne, provincialne in centralne zveze s celo hierarhijo odborov (komitejev). S tem sistemom pa je zvezan drugi sistem sovetov. Vsako tovarno upravlja namreč eden ali več ravnateljev, ki imajo ob strani ekonomski ali administrativni svet. Vse tovarne so razdeljene v razne industrijske skupine in vsaka skupina zavisi od ene centralne direkcije. Na čelu cele te organizacije pa stoji vrhovni svet nacionalne ekonomije. Obe instituciji bi morali soglasno vršiti kontrolo, vendar so sindikati do danes izgubili že vso pravico. Njihova naloga se omejuje le na vzdrževanje reda in discipline v delavnicah. Ekonomski administrativni svet sme imeti v

principu samo polovico članov izbranih izmed delavstva in uradništva in ima samo v vprašanih tehničnega značaja posvetovalni glas. Stavke se najstrožje zaduše, ker jih komunistična družba smatra za zločin.

Sindikalistične oblasti torej ne nadzirajo več vodstva podjetij, marveč delavce. Volitve v raznih odborih so gola formalnost. V poslednjem splošnem kongresu sindikatov aprila 1920 je bilo samo 45 protiboljševikov napram 940 komunistom. Delegati so se pokorno obvezali, da bodo rešpektirali dekrete o obveznem delu. Izmed ostalih nalog so boljševiški voditelji sindikatom sledeči program: »Boriti se z vsemi silami proti nezaposlenosti in delati na to, da se strokovni delavci s kmetov zopet povrnejo na delo.« V komunistični mašini so tedaj sindikati udruženja, ki prenašajo impulz od zgoraj.

Na tretjem kongresu ekonomskih sovetov, ki se je vršil pred kratkim, je izjavil Ljening, da je praktično delo vezano na odgovornost sistema, ki najbolje omogočuje aplikacijo in overovlja sposobnost vsakega poedinca. Komunistem v Rusiji je doživel tri evoliucijske stopnje: anarhijo, oblast mase, oblast poedinca. Doslej so ruski komunisti zopet uveljavili več bistvenih metod kapitalizma, kakor metodo osebne nagrade, akordnega dela (delo od kosa), visokih plač upravljemu osebju, poveravanja važnejših del podjetnikom proti znatnim odškodninam.

Od delavske kontrole v Rusiji je ostalo samo še ime.

Narodno gospodarstvo.

VELIKI SEMENJ V LJUBLJANI 3. DO 12. SEPTEMBRA 1921.

Radi stavke mizarskih delavcev so se gradbeni dela za »Ljubljanski veliki semenj« zavlekla v toliko, da ni sigurno, da bi mogla biti gotova do prvotno določenega časa. Radi te nepredvidene zapreke, ki nosi značaj višje sile, je bil glavni odbor prisiljen preložiti semenj na čas od

3. do 12. septembra 1921.

Izvršitev vseh velikih del na sejmiščju je, tudi če bi stavka trajala dalj časa, sedaj zasigurana. Obenem je s preložitvijo ustrezno mnogobrojnimi željam tako iz krogov razstaviteljev kakor kupujočega občinstva, da naj se semenj preloži na klimatično ugodnejši čas v sept. Radi podaljšane roka bo tudi omogočeno postaviti one zgradbe in paviljone, ki bi se sicer radi prekratkega časa ne mogli postaviti. Veliki semenj radi tega le pridobi in obeta postati sijajna prireditel. K razstavi je prišlo svoje izdelke jako veliko število industrijskih in obrtnih podjetij vseh v naši državi zastopanih strok, ki bodo na semnju razdeljene v naslednje oddelke:

lesna, usnjarska, strojna in železna, papirna, tekstilna, slamnikarska, gradbena, agrarna in keramična industrija.

Blago, ki se ne izdeluje v naši državi, bo razstavljeno v bogati izbiri v trgovinskem oddelku, kjer razstavijo trgovci in jugoslovanski zastopniki inozemskih tvrdk. Kupcem bo torej dana dobra in lahka prilika, kriti svoje potreščine po ugodnih cenah. Ob sebi je ujemno, da bo skrbjeno za številne zabavne prireditve, da se tako bivanje v našem mestu naredi čim prijetnejše vsem posetnikom semnja. Seveda morajo posetniki združiti svoj poset v Ljubljani z udobnimi in neutrudljivimi ter z malimi stroški združenimi izleti v krasne planinske kraje Slovenije, tako, da bodo posetniki našli koristno najlepše združeno s prijetnim.

Legitimacije za obisk semnja se začno v kratkem prodajati po zastopnikih »Ljubljanskega velikega semnja« v vseh večjih mestih naše države. Legitimacije upravičujejo za polovično voznino na vseh železnicah naše države. Ob nakupu legitimacij se bodo sprejemala tudi naročila na stanovanja ter se bodo pravočasnim naročnikom stanovanja zasigurala.

Prva jugoslovenska posredovalnica za les v Mariboru. V Mariboru se je ustanovila zelo potrebna posredovalnica, kakoršno smo do sedaj pogrešali ne samo pri nas, marveč sploh v Jugoslaviji: prva jugoslovenska posredovalnica za les, ki naj bo informacijski urad za lesno trgovino in industrijo. V tej posredovalnici naj se osredotoči vse povpraševanje in vsa ponudba z ozirom na les.

Lesni producenti navadno ne vedo za kupce, ne vedo, kje in kako bi prodali svoj les. In dogaja se, da morajo pisariti naokoli, ponujati po časopisih ter tudi osebnobiskovati trgovce, kar je danes združeno z ogromnimi stroški. Ravno tako je tudi s trgovci, ki povprašujejo po lesu, ki iščejo primernih dobaviteljev oziroma producentov. Prva jugoslovenska posredovalnica za les v Mariboru bo pa vodila natančen kataster o količinah, kakovosti in cenah razpoložljivega lesa, kakor tudi o krajih, kjer se les nahaja. Kupec, ki bo v svojem vprašanju natančno označil svoje želje in zahteve bo dobil tudi natančno informacijo, na podlagi katere bo lahko izkalkuliral, katera ponudba mu najbolj konvenira. S tem si bosta kupec in prodajalec prihranila vse one ogromne stroške dolgotrajnega in zamudnega povpraševanja in ponujanja. S tem bo pa posredovalnica ugodno vplivala tudi na cene lesa, kar bo brezdvomno v dobrobit splošnega gospodarstva. Kajti povzročila bo, da bo odpadel velik del režijskih stroškov pri lesnih producentih in pri lesnih trgovcih. Posredovalnica posreduje tudi pri prodaji in nakupu vseh v lesno industrijo spadajočih strojev in ima na prodaj vsakovrstne na novo vpeljane tiskovine za prejemanje in oddajo lesa. Vsled tega pozdravljamo to novo podjetje z gospodarskega stališča. Dolžnost lesnih trgovcev in producentov pa je, da se ga oklenejo ter s tem znatno razbremene svoje lastno poslovanje.

Kmetijski tečaj po deželi. Poverjeništvu za kmetijstvo namerava tekom letošnje zime prirediti več kratkih kmetijskih tečajev po deželi, ki bodo trajali po en teden. To bodo: tečaji za gnojenje in tečaji za streebo živine. Ti tečaji se imajo prirediti od novembra do konca februarja in so namenjeni moški in ženski mladini od 16. leta naprej. Prireditelj se bodo pod sledečimi pogoji: 1. da se priglasi zadostno število udeležencev, najmanj 30, ki se zavežejo, da bodo tečaj redno in točno obiskovali. 2. da se za tečaj poskrbi potreben prostor (učna soba) s kurjavo. Ves pouk bo kolikormogoče praktičen in je zaradi tega pridobiti tistim krajevnim zastopom (kmet. organizacijam, izobraževalnim društvom, županstvom itd.), ki želijo take tečaje organizirati, tudi pripravno kmetijo, kjer bi se lahko ena in druga stvar pokazala in z delom razložila. Interesenti naj se za prireditve teh tečajev obračajo pravočasno na poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani, kjer se dole vsa potrebna nadaljna pojasnila.

Razpis dobave ovsa, ječmena in koruze. Komanda Dravske divizijske oblasti sprejema pismene ponudbe do 4. avg. tl. za dobavo ovsa, ječmena in koruze in sicer za Ljubljano 190.000 kg, za Maribor 200.000 kg in za Celje 20.000 kg. Kavcija znaša 10 odstotkov od ponudene cene. Ponudbe je kolekovati s kolkom za 2 dinara. Podrobni pogoji so pri divizijski intendanturi na vpogled. Izvod dobavnega razpisa je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Koliko konj je na svetu? Izmed 95 milijonov konj, ki jih je na svetu, živi 44 milijonov v Evropi. Ostali so razdeljeni na Ameriko s 34,2, Azijo s 13, Avstralijo z 2,8 ter Afriko z 1 milijonom. Pred vojno je imela največ konj Evropska Rusija, 24 milijonov (v Aziji še 10 milijonov), nato Nemčija 4,9 milijona, Avstro-Ogrska 4,1 milijona, Francija 3,2 milijona, Anglija z Irsko 2 milijona, Italija 900.000, Rumunska 865.000 itd. V Evropi imamo 44 toplotovnih in 16 hladnokrvnih pasem.

Kmetijsko šolstvo pri nas in na Češkoslovaškem. Tukaj ni pač nobene primere, tako daleč so Čehi pred nami! — Tam ni nobenega okraja brez kmetijske šole. Ta država šteje dane vswege skupaj 162 kmetijskih šol. Lansko šolsko leto 1919-20. je bilo vseh učencev skupaj 10.414. Na nižjih kmetijskih šolah jih je bilo 5296, tedaj dobra polovica, druga manjša polovica je odpadla na srednje in visoke šole. Naiveč učencev se šteje zimске kmetijske šole, namreč 3735. Na gošpodinjskih šolah je bilo vsega skupaj 979 gojenk. Sedaj pa pogledimo našo revščino in pomislimo, koliko nam je treba še storiti na tem polju, da pridemo vsaj do približnega razmerja s kmetijskim šolstvom v češkoslovaški republiki! Tukaj moremo pomagati vsi! Najprej morajo pa pokazati tudi naši kmetjski starši, da je treba šol, kajti ti morajo priglasiati

svoje sinove v šolo. Dokler ni zadostnega števila učencev, dokler ni teh zahtev po novih šolah, toliko časa jih tudi dobiti ne moremo! Nove šole se morajo napolniti z učenci! Danes pa še sedajne šole niso polne!

Likvidacija opekarne v Križevcih pri Ljutomeru. Križevska opekarna, ki izdela letno do 6 milijonov kosov razne opeke ter ima lastno elektrarno, s katero razsvetljuje svoje podjetje in tri sosedne občine, se likvidira. Tvorilca je naprodaj.

Ukinjenje vseh izvoznih carin predlaga fin. minister dr. Komanudi v svrhu izboljšanja naše valute.

Ubit madžarski vohun.

Iz Čakovca poročajo: Dne 19. tm. so postavili Madžari na mostu med Kotoribo in Mura—Kereszturom zasedo, kjer so čakali z oddelkom konjenice, oddelkom pehote in dvema strojnima, da bi prišli zaupnika zagrebške komande mesta Hajdukovića in Godlerja, ki sta poizvedovala in zasledovala madžarske vohune v Medjimurju in Prekmurju, kjer so Madžari pripravljali vpad za čas poslovanja antantne komisije za razmejitev z Avstrijo. — Zaupnikoma se je tudi posrečilo prijeti vse te vohune, od katerih so nekateri bili že po dve leti v madžarski službi. Madžari so radi tega razpisali za prijetje nekaterih naših organov nagrado 50.000 kron. Eden izmed madžarskih agitatorjev, po imenu Kukac, je prešel 20. tm. z oddelkom vojakov demarkacijsko črto za namenom prijeti na našem ozemlju nekatere naše organe, s katerimi so skušali na lokav način baje stopiti v pogajanja. Pri tem pa so naleteli na našo stražo, pri kateri se je nahajal preoblečen tudi Hajdukovič. Madžarskega agitatorja Kukca so naši takoj ustretili, medtem ko so ostali madžarski vojaki pobegnili preko meje. Znani vohun Schneeweiss, tajnik izsledovalnega častnika stotnika Kiralyja, ki je na nasprotni strani čakal s konjenico, da bi v primernem trenutku priskočil na pomoč, je istotako pobegnil, ko je videl, da njegovi beže. Pri ubitem vohunu so našli vohunsko legitimacijo, ki mu je služila pri prehoju preko meje.

Zadnja poročila.

Izročitev komunističnih poslancev sodišču.

Beograd, 31. julija. Imunitetni odbor je soglasno sklenil, predlagati skupščini izročitev vseh komunističnih poslancev sodišču. Tekom prihodnjih dni bo vlada odločila, kedaj bodo nove volitve za teh 58 mandatov.

Zakonodajni odsek na delu.

Beograd, 31. julija. Vlada je predložila zakonodajnemu odboru okoli 350 uredb, ki jih je treba uzakoniti. Odbor bo delal tudi v času, ko Narodna skupščina ne bo zasedala.

Grško—turški boji.

Carigrad, 31. julija. Grško brodogje je obstreljevalo luko Sinope (na maloazijski obali naproti Carigradu).

Vrhovni svet.

Pariz, 31. julija. K seji vrhovnega sveta, ki se sestane 8. avgusta, je vabljena tudi Belgija. Na dnevnem redu bo najbrže tudi orijentsko vprašanje, dasi Grčija ni prosila za posredovanje. Angleški min. predsednik Lloyd George se bo udeležil seje, ki bo v Parizu, če francoska vlada to želi.

Krasno ležeče posestvo

ob Miklavžkem hribu, ravno nad mestnim parkom, obsejajoče štiri orale njiv, z žlahtnim sadnim drevjem obsajenih, senožeti, vrtov in gozda, hišo in dvoje gospodarskih poslopj, s stalno in izborno vodo, pripravno za sadjarstvo, mlekarstvo, vitnarstvo itd., posebno pa za ustanovitev kakega sanatorija ali za stavbo vil, je po primerni ceni za prodaj. Udobna hiša z vrtom, tudi drugje v večjem prometnem kraju, kot del kupnine je pogoj. Prevzame se lahko lepa živina in kompletna kmetijska oprava. Natančneje pove M. Levstik, učitelj v Celju.

Ustanovljena 1864. Hranilnica mestne občine Celje Ustanovljena 1864.

V lastni palači pri kolodvoru (prej Sparkasse der Stadtgemeinde Cilli).

Stanje hranilnih vlog K 25,000.000. Vrednost rezervnega zaklada K 8,000.000.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od usakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Poštne položnice strankam brezplačno ni razpolago. Rentnino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednostne papirje, vložne knjižice i. t. d. Daje v najem PREDALE v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvršuje za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkvalitetneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prasanjih.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15 v Celju
Rezervni zaklad 128.000 K.

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po **(4 1/2 %)**
štiri in pol od sto
Hranilne vloge: 2,000.000 K

Lastnica in izdajateljica:
Zvezna tiskarna v Celju.
Urednik: Vekoslav Spindler.
Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Kontoristinja

zmožna knjigovodstva, slov. in nem.
korespondence, išče službe. Dopise na
830 upravo pod R. J. 13. 2-1

Perje za pernice

Zbrano perje, konjsko žimo, morsko
travo (afrik), sukno za tapetiranje
hišne oprave, platno (gradi) za mad-
race se dobi po najnižji ceni pri

Franc Urch,

Traun & Stiger nasl.
manufakturna in modna
trgovina, Celje, Glavni trg.

Deklica

pridna, poštenih starišev, z dob-
ro šolsko izobrazbo želi vstopi-
titi kot **učenka** v kakšno
trgovino. Dopisi se prosijo na
A. Toplak, Loka pri Žusmu. 1

Izjava.

V šte. 83. od 19. 7. je bil članek:
»Radi vlačugarstva je bila 14. 7. v
Celju aretirana in izročena v zapore
okrajnega sodišča Ana Mejavšek od
Makol.« Sedaj pa raznašajo razni ljudje
neresnične govorice, da je dotična Ana
Mejavšek iz Gaberij pri Celju. Kdor
bo nadalje raznašal te neresnične go-
vorice, se bo sodnijskim potom po-
stopalo proti njemu radi žaljenja časti.

Terezija Mejavšek, Gaberje,
mati Ane Mejavšek. 1

Lep, lahek mesarski voz

prodaja: **Maks Drobnak**, sedlar
na Ponikvi ob Juž. žel. po zelo nizki
ceni. 1

Trgovski pomočnik

mešane stroke se sprejme takoj ali s
15. septembrom t. l. Prednost imajo
oni, ki so verzirani v hmeljski in les-
ni trgovini. Ponudbe na: Franc Oset,
826 Vransko pri Celju. 3-1

Razglas

39. pešpolk v Celju potrebuje od
avgusta naprej mesečno 4—5000 kg
krompirja in 4—5000 kg zelja. Produ-
centi, kateri imajo zgoraj omenjena ži-
vila na razpolago, naj se zglase pri
komisiji za ishrano vojnika v Kralja

Petra vojašnici, kjer se izvedo
natančnejši uslovi. 1

Razglas.

Na podlagi dovolitve kr. okraj.
sodišča v Rogatcu z dne 18. 7. 1921.
opr. št. No 93/21. se bo dne 12. av-
gusta t. l. od 14. do 17. ure popoldne
in po potrebi dne 13. avg. t. l. ob is-
tem času na javni prostovoljni dražbi
prodalo na Rogaški Slatini v hiši št. 107.
nekaj pohištva ter za kaka dva
vagona koškov in sodčkov za razpo-
šiljanje svežega sadja, last g. Franca
Lun, trgovca v Münchenu. Pod ce-
nilno in obenem-izključno ceno se ne
bo prodajalo. Najvišji ponudek je takoj
plačati v roke podpisnega ter kuplje-
ne predmete odnesti.

V Rogatcu, dne 28. julija 1921.
Dr. Ivo Šorli m. p., notar. 1

Kuharica

ki zna dobro kuhati in ima
dobra spričevala, se sprejme
za stalno ali pa samo za
nekaj časa. Plača 300 kron
mesečno. Graščina Weixel-
stätten pri Vojniku. 1

Učenka

z dobro šolsko izobrazbo, zdrava in
močna, poštenih staršev se takoj sprej-
me v trgovini z mešanim blagom pri
tvrdki Anton CVETKO, Podčetrtek. 1

Sprejme se

takoj pridna in zanesljiva **proda-
jalka** za trafiko Naslov v upravi.
814 2-2

Travnik

prvovrsten, meri 2 orala, blizu Celja,
se prodaja. Naslov v upravi. 2-2

Bukovo oglje

na drobno in debelo, prodaja »lesna trgovina«
Štefan LOKAR, Celje, (Sp. Hudinja 33)-

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna
TRGOVINA
KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c.

se priporoča za

mnogobrojni obiski

V zalogi vse nove so-
kolske potrebščine!

POSTREŽBA TOČNA!

Ali zahtevate
povsod v kavarnah,
gostilnah, brivnicah
in javnih lokalih
„**Novo Dobo**“

Vsakovrstne tiskovine
zvršuje v najmodernejši izpeljavi
Zvezna tiskarna, Celje.

Malinovec

(malinov sok)

Kisla voda

Rogaški Tempel - Styria - Donati vreli

se dobe v vsaki množini pri

Frece & Plahuta

CELJE, Aleksandrova (kolodvorska) ulica

Trgovina špecerijskega in kolonijalnega
blaga. Zaloga mineralnih vodâ.

168 38-19

Brinjevec

zajamčeno pristen, v sodčkih
in steklenicah nudi na debelo

777 13-4

parna veležganjarna

Robert DIEHL v Celju.

Pozor!

Vjeresija!

Na obroke

Radi številnih izraženih želja naših odjemalcev prodajamo, da istim
ugodimo, pod upodnejšimi plačilnimi pogoji

krasne remontoir - ure

(za gospode)

najboljše urejene, 28 ur idoč, z 2 letnim jamstvom, po neprimer-
ljivih cenah, kom. samo po 125 din. proti predplačilu 45 din., v
mesečnih obrokih po 8 din. Dostavo naročene ure sledi takoj po
sprejetju predplačila. Pri naročilu se naj naznani naročnikov poklic.
Ako naročitelj želi celo kupnino takoj poravnati, ima 5% popusta.

ADOLF MITH, Zagreb, Samostanska ul. 4.